

Sag med Lærer Mathorne i Egebjerg. Denne Mand ønskede man fjernet fra sit Embede, fordi man frygtede for, at han var angrebet af Tuberkulose, og man krævede, at han skulde indlægge sig til Observation paa et Sanatorium. Det vilde Lærer Mathorne ikke, derimod fremskaffede han ikke mindre end 3 Lægeattester for, at han ikke var lidende af Tuberkulose, Lægeattester, som vist af alle maa anses for at være fuldt ud gyldige. Da man saa ikke kunde komme nogen Vej med at faa ham afskediget efter Tuberkuloseloven, benyttede man sig af § 8 i Skoleloven, og nu lykkedes det at faa Manden fjernet fra sit Embede, der vistnok staar ledigt endnu.

Et tredje Tilfælde er den bekendte Faardrup Sag angaaende en Frk. Fold, der ligeledes var anset for at være en dygtig Lærerinde. Der var imidlertid Misstemning imod hende, man klagede over hende, og Klagen gik bl. a. ud paa, at hun spillede Kort. Ved at iagttage de Ting, der skal iagttages, er det saa lykkedes at faa denne Lærerinde fjernet fra sit Embede:

Jeg skal saa nævne et fjerde Tilfælde, hvor jeg imidlertid ikke skal nævne noget Navn og heller ikke det Sted, hvor Læreren virkede; men hvis nogen ønsker nærmere Oplysninger, skal jeg være til Rede. Det drejede sig her om en Lærers huslige Forhold. Der sagdes, at Lærerens Kone var skinsyg og hysterisk, saa det grænsede til Sindssyge. Befolkningen blev misfornøjet herover, og man fik affattet en Adresse, som 74 af Skoledistriktets Beboere underskrev, deriblandt ikke faa af den paa-gældende Lærers Venner, som underskrev, fordi de troede, at naar de gjorde dette, og den Undersøgelse af Lærerens huslige Forhold, der krævedes i Adressen, kom i Stand, skulde der komme Ro i Sagen, og at saa alt skulde blive godt igen. Provsten blev tilkaldt, og han talte til Ægtefællerne og forklarede dem, at Sagen stod saaledes, at Embedet stod paa Spil. Læreren gik saa ind paa Separation, idet han tænkte, at naar han gjorde dette og fjøede Beboerne, der havde klaget over hans huslige Forhold og forlangt Undersøgelse, skulde Sagen dermed falde bort. Det skete imidlertid ikke. Sagen blev videre forfulgt i Henhold til § 8, og Læreren fik sin Afsked. Da han havde faaet sin Afsked, vedtog Sogneraadet imidlertid, at han godt kunde konstitueres i Embedet som Vakancelærer, altsaa dog blive ved at virke, og da Embedet endelig blev besat, sendte man ham en Takadresse, underskrevet af 54 af Skoledistriktets Beboere, og man gav ham Gaver. Ogsaa

Børnene samlede ind og gav ham Gaver, inden de skiltes fra ham. Jeg skal læse nogle Ord af den Takadresse, som de 54 Beboere sendte ham. Det hedder: Vi ønsker „gennem disse Linier at bringe Dem vor oprigtigste Tak for, hvad De har været for os og vore Børn i den Tid, De har virket her som Lærer. Det er med Vemod, vi skilles, da De har virket til vor fulde Tilfredshed samt forstaaet at vinde Børnenes Agtelse og Kærlighed som maaske faa, hvilket har en stor Betydning for Skolen og tillige knytter Hjem og Skole tættere sammen“. Det er jo en i høj Grad anerkendende Udtalelse, der ydes ham fra en stor Del af Distriktets Beboere, inden han endelig forlader dem som afskediget fra Embedet.

Vi har ment, det var rigtigt at drage denne Sag frem i Rigsdagen for at forebygge, at flere Misgreb af denne Art bliver begaaet, at flere uretfærdige Afskedigelser skulde finde Sted. Jeg mener, at det er nødvendigt at gøre noget i denne Sag, for det første for Skolens og Børnenes Skyld. Det er nødvendigt, at den Mand, som skal undervise et Distrikts Skolebørn, kan optræde i Skolen med den tilstrækkelige Myndighed. Det gælder ved enhver Undervisning, at det grundlæggende for den er, at der er Ro og Orden under Undervisningen. Hvis de to Ting glipper, falder Lærerens Gerning død til Jorden, saa kan han intet udrette. Men for at en Lærer skal kunne hævde den nødvendige Ro og Orden ved sin Undervisning, er det nødvendigt, at han staar med en vis Myndighed. Jeg siger ikke, at denne Myndighed skal hævdes ved Hjælp af strenge og haarde Midler. Den kan godt øves ved Kærlighed og Venlighed overfor Børnene. Men Børnene maa have Følelsen af, at de staar overfor en Mand, der har den nødvendige Myndighed til at kunne hævde den Ro og Orden, som er absolut Betingelse for Undervisningen i en Skole. Og saa maa Læreren være stillet saaledes, at han ikke er nødt til at tage personlige Hensyn, at han kan behandle alle Børnene ens. Det rige Barn og det fattige Barn maa han kunne behandle paa samme Maade. Han maa kunne behandle dem med Retfærdighed uden at behøve at frygte for, at hvis han maaske kommer til at sige et eller andet til eller gøre et eller andet mod en formaaende Mands Barn, vil der kunne rejses en Misstemning mod ham, fremkomme en Adresse imod ham, og han vil kunne komme til at falde som et Offer for § 8.

Endvidere er det nødvendigt at gøre